

Boško Mekinjić, predsjednik Uprave Komercijalne banke Banjaluka - Olakšice klijentima već u realizaciji, depoziti građana i pravnih lica stabilni

Izvor: eKapija | Ponedjeljak, 13.04.2020. |

I prije nego je Agencija za bankarstvo RS donijela Odluku o mjerama pomoći bankarskog sektora privrednicima i građanima u saniranju posljedica pandemije koronavirusa, Komercijalna banka Banjaluka je uradila analizu kreditnog portoflija banke kako bi odmah locirali klijente koje je ova pandemija najviše ugrozila. Kako se ispostavilo, to su firme iz sektora turizma, uslužnih djelatnosti, kao i transporta.

Kako kaže u intervjuu za eKapiju predsjednik Uprave Komercijalne banke Banjaluka **Boško Mekinjić**, upravo su se firme iz tih oblasti i prve javile ovoj banci za odobravanje moratorijuma na kredite ili za neku drugu olakšicu.

Mekinjić navodi kako su banke stabilne, likvidne i dobro kapitalizovane i da u ovoj novonastaloj krizi mogu pomoći ne samo građanima i preduzetnicima, nego i dati podršku finansiranju budžeta i privrede. Kaže da im je za to neophodna najprije podrška Centralne banke BiH.

eKapija: Od početka pandemije i gašenja rada u mnogim sektorima među prvim prijedlozima za spas privrede bila su ona usmjerena na banke i donošenje odluke o moratorijumu na kredite. Kako će se odvijati taj proces, prema Vašem mišljenju, i jesu li već možda odobreni prvi zahtjevi?

- U skladu sa zaključcima sa zajedničkih sjednica predstavnika banaka i Vlade Republike Srpske, kao i Agencije za bankarstvo Republike Srpske, pristupilo se izradi privremenih mjera za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusom COVID-19. Moram naglasiti da su privremene mjere donijete uz potpunu koordinaciju Agencije za bankarstvo Republike Srpske i svih banaka, kako bi proces odobrenja olakšica bio što efikasnije i brže uspostavljen i realizovan putem poslovnih banaka. Banke su bile u obavezi da sačine programe za privremene mjere, i da se u potpunosti prilagode novim okolnostima poslovanja, tj. da svim klijentima koji su direktno ili indirektno pogođeni negativnim efektima pandemije, odobre određene olakšice u cilju prevazilaženja problema u poslovanju.

Privremenim mjerama je definisano da olakšice za klijente podrazumijevaju više modaliteta a to su: moratorijum, odnosno odgodu otplate kreditnih obaveza, uvođenje gracie perioda za otplatu glavnice kreditnih obaveza u slučaju kredita koji se otplaćuju anuitetno na period od najduže šest mjeseci, produženje krajnjeg roka za otplatu kredita koji se otplaćuju anuitetno, produženje roka dospjeća kredita sa jednokratnim dospjećem uključujući i revolving kredite i prekoračenja po transakcionim računima na period od najduže šest mjeseci, odobravanje dodatnog iznosa izloženosti za potrebe prevazilaženja njegovih trenutnih poteškoća u sa likvidnošću i druge mjere u cilju održavanja poslovanja klijenta. Shodno svemu navednom, sve banke su pristupile procesu realizacije zahtjeva za sve klijente koji su se banci obratili da imaju poteškoće u poslovanju i da su direktno i indirektno pogođeni krizom koju je izazvao virus COVID-19.

eKapija: Koje korake je konkretno preduzela Komercijalna banka?

- Komercijalna banka Banjaluka je zajedno sa ostalim bankama aktivno učestvovala u svim procesima i fazama koje si tiču izrade privremenih mjera kao i zajedničke aktivnosti na prevazilaženju postojeće krize. Odmah po izbijanju krize, i prije donošenja mjera ABRS, banka je pristupila analizi kreditnog portfolija banke sa ciljem da se lociraju klijenti koji su iz najugroženijih djelatnosti, a to su turizam, saobraćaj, usluge i izvozno orijentisana preduzeća, posebno na tržišta koja su već tada bila pogođena pandemijom. U momentu donošenja privremenih mjera, banka je već imala informacije o klijentima i pripremila je neke od modaliteta olakšica koji su koordinaciji sa klijentima već realizovani ili su procesu realizacije.

Moram napomenuti da su sve potrebne informacije u vezi privremenih mjera objavljene i na zvaničnom sajtu banke, što znači da se svi klijenti mogu informisati o načinu i potrebnoj dokumentaciji za odobrenje olakšica. Svakako, pored ovih informacija banka je u stalnom kontaktu sa klijentima banke u cilju dodatnih pojašnjenja cijelog procesa odobrenja, a sve u cilju brže realizacije zahtjeva.

eKapija: Kakve olakšice ćete usmjeriti ka kreditima fizičkih lica? Šta oni mogu očekivati?

- Fizička lica mogu da podnesu zahtjev za jednim od oblika ili modaliteta olakšica koji su propisani odlukom ABRS o privremenim mjerama. Banka će u svakom slučaju pokušati dodatno da pojednostavi sam proces odobrenja, s obzirom na to da postoji mogućnost da je neko od klijenata potpuno spriječen da ispuni propisani način apliciranja - nalazi se u karantinu, izolaciji, bolnici i slično.

Osim ovoga, **zahtjevi fizičkih lica će biti prioritetno rješavani kako bi se stopirale administrativne zabrane i trajni nalozi**, a sve u cilju da se omogući da što prije koriste novčana sredstva u periodu moratorijuma ili grejs perioda. Želim da naglasim da je **banka osim sprovođenja odluke o privremenim mjerama, u potpunosti stavila na raspolaganje sve digitalne servise i mrežu bankomata**, i da je u koordinaciji sa drugim bankama u procesu snižavanja svih tarifa na elektronske usluge ili potpunog ukidanja naknada za određene servise. Naravno, osim ovoga, banka je i svoje radno vrijeme prilagodila potrebama svojih klijenata, prvenstveno penzionera koji imaju priorete za obavljanje bankarskih usluga.

eKapija: Koliko vam se do sada obratilo pravnih lica za moratorijum ili olakšice i iz koji su najčešće industrija?

- **Do sada se banci obratilo oko 10% klijenata od ukupnog kreditnog portfolija banke.** Što se tiče djelatnosti iz koji dolaze zahtjevi za uvođenje jednog od modaliteta olakšica, očekivano je najviše iz oblasti turizma, ugostiteljstva i transportnih usluga, jer su ove grane djelatnosti i najviše pogođene virusom COVID-19.

eKapija: Kako će cijela ova situacija i izlazak u susret građanima i preduzetnicima uticati na poslovanje banke?

- Za sada je prerano govoriti o određenim efektima na poslovanje banaka, jer će sve zavisiti od toga koliko će potrajati vanredne mjere i kada će se u potpunosti normalizovati poslovni procesi. U ovom momentu je najbitnije da su banke potpuno stabilne, likvidne, i jako dobro kapitalizovane, što znači da mogu pomoći svojim klijentima u procesu prevazilaženja poremećaja u poslovanju. Osim ovoga, jako je bitno naglasiti i stabilnost depozita građana, posebno fizičkih lica, jer osim rješavanja zahtjeva klijenata koji su pogođeni COVID-19, banke istovremeno imaju obavezu da brinu o depozitima fizičkih i pravnih lica.

eKapija: U cilju uspješnog i efikasnog ublažavanja i prevazilaženja negativnih ekonomskih posljedica izazvanih virusom COVID-19, važno je da svi odgovorno učestvuju. Da li je teret krize jednako podjeljen?

- U koordinaciji sa entitetskim agencijama za bankarstvo, banke su pružile maksimalno razumijevanje i podršku privredi i građanima koji su kreditno zaduženi, u prevazilaženju negativnih ekonomskih posljedica. Imajući u vidu likvidnost bankarskog sistema i stabilnost **možemo da pružimo i dodatnu podršku za finansiranje budžeta i privrede**, ali nam je neophodna podrška drugih institucija, prije svega Centralne banke, kod koje banke imaju deponovane viškove preko obavezne rezerve, na koju plaćamo negativnu kamatnu stopu. Deponovani viškovi sredstva su značajan izvor za pružanje podrške budžetu i privredi u trenutnoj situaciji. Osim toga, smanjenjem stope obavezne rezerve Centralne banke dodatno bi se stavilo na raspolaganje više od 1,3 mlrd KM.

Istovremeno, banke imaju troškove poslovanja, plaćanja naknada za obavljanje djelatnosti, ali i obavezu isplate kamate klijentima čiji novac čuvamo, tako da odgovorno moramo da brinemo i da očuvamo stabilnosti bankarskog sistema i povjerenje klijenata. Treba da imamo u vidu da je bankarski sistem stabilan, likvidan, dobro kapitalizovan i da možemo uz podršku drugih institucija da pružimo značajnu podršku ne samo za relaksiranje klijenata koji su kreditno zaduženi, nego da i obezbjedimo izvore sredstava za prevazilaženje krize.

eKapija: Kakva su vaša predviđanja za bankarski sektor u periodu kada se završi kriza?

- Bankarski sektor svakako očekuju određene promjene u postkriznom periodu. Tu, prije svega, mislim na dalji proces digitalizacije bankarskih proizvoda i usluga koji se sada pokazao kao jedan od elemenata za što lakše prevazilaženje kriznog perioda. Naravno, i u drugim oblastima se pokazalo da sistem može funkcionisati putem digitalnih kanala, tako da očekujemo dalje širenje i uvođenje novih usluga i servisa koji će sigurno pojednostaviti i istovremeno pojeftiniti bankarske usluge. Takođe, bankarski sektor mora da pruži i snažnu podršku svojim klijentima kroz plasman novih kreditnih linija, uz povoljne uslove i rokove, kako bi što prije sanirali posljedice krize.

eKapija: Planira li Komercijalna banka u saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama ponuditi određene kredite po povoljnijim uslovima u periodu koji slijedi?

- Za sada nije bilo pregovora u vezi sa ovakvom vrstom aranžmana, ali naravno da ćemo u koordinaciji sa matičnom bankom biti na raspolaganju za ovakvu vrstu kreditnih linija, a sve u cilju dodatne podrške našim klijentima.

eKapija: Kako je najavljeno da će NLB do četvrtog kvartala ući u posjed Komercijalne banke, ali će zadržati brend, koje promjene vas očekuju? Šta građani i privredna lica mogu očekivati?

- Proces privatizacije banke se odvija u skladu sa planiranom dinamikom, a sve odluke su na nivou matične banke i akcionara. Komercijalna banka Banjaluka je u posljednjih nekoliko godina imala snažan rast na bankarskom tržištu Republike Srpske i BiH, uz značajno povećanje svih pokazatelja poslovanja, rasta aktive, depozita, posebno štednje stanovništva, smanjenja rizičnosti kreditnog portfolija i naravno ostvarene dobiti. Svi klijenti banke mogu da očekuju nove proizvode i usluge, još povoljnije tarife za obavljanje svojih usluga i pouzdanu, snažnu i dobro kapitalizovanu banku kao partnera.

Teodora Brnjoš